

LYT LIGE

DEN MUSIKALSKE KUFFERT 2018-2019

Projektet er støttet af Slots og Kulturstyrelsens "Udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre" og "Edvard Pedersens Biblioteksfond".

RAPPORT 2018-2019

Bilag 1. Den musikalske kuffert

Bilag 2. Historiefortælling v. Stine Michel

Bilag 3. Oversigt over arrangementer

Projekt Lyt lige – den musikalske kuffert. Afsluttende rapport

1. Projekt navn

Lyt lige – den musikalske kuffert

2. Projekt nummer

BUP.2018-0046

3. Projekt tid

01.03.2018-30.06.2019

4. Målgruppe

Børn & børnefamilier, "Den åbne skole" samarbejdet og biblioteksansatte

5. Projektledelse og organisering

Projektejer: Mette Høxbro, Vejle Bibliotekerne

Projektleder: Kirsten Husted, Vejle Bibliotekerne

Projektgruppe: Anne-Mette Bork, Biblioteket Sønderborg, Claus Vinther Jensen, Odense Bibliotek og Kirsten Husted, Vejle Bibliotekerne

Styregruppe: Susanne Dahl Jensen, Vejle Bibliotekerne, Niels Mark, Odense Biblioteker & Borgerservice, Birgitte Slot Ulstrup, Biblioteket Sønderborg.

Desuden har medvirket: Stefan Nüchel, Vejle Bibliotekerne, udviklingskonsulent

6. Samarbejdspartnere

Kommunale musikskoler, folkeskoler, Syddansk Musikkonservatorium i Esbjerg (SDMK) og en række professionelle musikere.

7. Baggrund for projektet

Den digitale udvikling udfordrer bibliotekerne til at nytænke musikformidlingen. Hvordan formidler bibliotekerne musik, når det ikke længere er musik i fast form, der er omdrejningspunktet? I dag handler formidlingen i højere grad om forsamling omkring musikken, videndeling og kurratering. I projektet har vi valgt at fokusere på fremtidens biblioteksbrugere, musiklyttere og koncertgængere, nemlig børnene.

8. Formål

Projektets formål har været at sætte bibliotekernes musiktilbud og viden om musik på dagsordenen hos børn, børnefamilier og at udvikle biblioteksrettede tilbud til 'Den åbne skole' på musikområdet. Vi har ønsket at få børn til at tænke over og tale om, hvad musik er, hvor det kommer fra og hvad det gør ved os. Et andet formål har været, at åbne skolernes øjne for et samarbejde med bibliotekerne i forbindelse med faget musik.

9. Målgruppe

Den primære målgruppe har været elever og lærere i indskolingen og på mellemtrinnet, og børn/børnefamilier. Den sekundære målgruppe har været biblioteksansatte i de deltagende kommuner.

10. Metode

De forskellige tilbud er gennemført i form af workshops, tema-koncerter, musiske fortællinger, lytteklubber og instrumentcaféer. I projektet er der på forskellige måder arbejdet med musikgenrer, musiske fortællinger, rytmer, mindfulness og instrumenter. Projektstarten var en idéudvekslingsworkshop, hvor souscheferne fra de tre kommunale musikskoler i samarbejde med projektgruppen, forsøgte at finde gode idéer til musikformidlingsaktiviteter for børn og børnefamilier og til bibliotekernes samarbejde med folkeskolen i faget musik. Desuden blev der udvekslet idéer til, hvordan man kan tilbyde kompetenceudvikling for biblioteksansatte på musikområdet. Musiker Christine Dueholm blev efterfølgende inviteret til en faglig snak for at hjælpe med at nytænke bibliotekernes musikformidlingen for børn set fra en professionel musiker -og musikpædagogisk perspektiv.

11. Hvilke og hvor mange forskellige aktiviteter er gennemført?

Se bilag 1 "Den musikalske kuffert"

Projekt "Lyt lige den musikalske kuffert" - oversigt over arrangementer i 2018/19

Vejle	Arrangementer skoler	Deltagere	Klasstrin/alders	Klasser
	Musikfortællingen "Lille Sky" workshop. Fire klasser. Tre dage på Asgård skole i Jelling.	100	0-2 kl.	4
	Workshop med sang, rytmer & body-percussion. Ikær Skolen. Give. En klasse	28	4-6 kl.	1
	Musikalsk foredrag og koncert med folkemusikgruppe BRAGR og Rigsspillemand Poul Lendal. Fire klasser (to klasser mødte ikke op)	55	5-6 kl.	2
	Arrangementer børn og børnefamilier			
	Koncert med Vejle Musikskoles ungdomssymfoniorkester. Musik fra computerspil og film. Med fortæller og filmklip	80	0-80 år	
	Familielytteklub "Hvordan lyder en gulerod"	13	6-9 år	
	Familielytteklub "Leg og lyt med klassisk musik"	25	6-9 år	
	Musicarma. Musik og mindfulness for børn	38	3-10 år	
Odense	Arrangementer skoler			
	Fire x workshops, over fire dage. Field recording + Sound Walk. 6. klasse	100	6.kl	4
	Arrangementer børn og børnefamilier			
	Musik & sprog: Kan du tælle til en million? Og stave til Mississippi? x2 Odense Musikskole v. Jette Holk	30	2-6 år	
	Muldvarpen der ville vide hvem der havde lavet lort på den hoved x 3 Odense Musikskole v. Jette Holk	45	2-6 år	
	Kan man jamme med en plante? Musiker Emil Savery. Elektronisk musik	25	2-99 år	
Sønderborg	Arrangementer skoler			
	Forløb: Instrument og bandcafé på Hørup Centralskole og Ahlmannskolen. Otte skolearrangementer i alt	200	4-6 kl.	8
	Arrangementer børn og børnefamilier			
	Musikskolekoncert på biblioteket med marimbaorkesteret	120		
	Stine Michel og Eventyr Orkesteret. Musikalsk fortælling	150	0-99 år	
	Mette Marie Ørnstrup: Koncert m. slagtøj	110	3-99 år	
Projekt mål	Mindst 20 skoleklasser og 3 musiktilbud målrettet børn og børnefamilier i hver kommune.			
Resultat d. 24.5.19	21 arrangementer for skoleklasser. 10 musiktilbud fordelt på 13 arrangementer for forældre og børn : Vejle 4, Odense 6 og Sønderborg 3	1.119		21

12. Succeskriterier

- a) Der udvikles to skoleforløb pr. bibliotek. De testes på mindst to klasser
- b) Skoleforløbene afprøves på mindst 20 klasser
- c) Der udvikles og afprøves tre musiktilbud pr. bibliotek til børn og børnefamilier.
- d) Kompetenceudvikling for mindst 50 ansatte på biblioteker i øst og vest. Herunder udvikling af en "Musikalsk kuffert" eller en form for værktøjskasse/toolbox med inspiration og anvisninger på forskellige former for musikformidling for børn. Det er meningen, at aktiviteterne kan skaleres op og ned, så de både kan anvendes på store og små biblioteker, og til forskellige aldersgrupper.

Vi er lykkedes med punkterne a), b) og c), mens d) desværre måtte aflyses på grund af for få tilmeldte.

13. De tre projektbibliotekers udgangspunkt

De tre deltagende biblioteker valgte at arbejde ud fra hver deres profil. **Odense** bibliotek har primært arbejdet med elektronisk musik og lydkunst. Musiker og lydkunstner Robert Cole Rizzi, viste børnene eksempler på komponisters anvendelse af lyd i nyere kompositioner, og de fik kendskab til begrebet "Deep Listening". Odense valgte en skole, som musikbiblioteket i forvejen havde et godt samarbejde med. Det blev til fire heldags workshops i alt, med hhv. soundwalk og fieldrecording som tema. Undervisningen foregik på biblioteket, og lydene blev optaget i nærområdet. Læreren deltog aktivt i workshoppen. Se en beskrivelse af Soundwalks og fieldrecording i bilag 1.

Biblioteket **Sønderborg** udbyggede det i forvejen gode samarbejde med Sønderborg Musikskole. Der blev udviklet workshops med instrumentcaféer på to skoler. Børnene blev introduceret til forskellige instrumentgrupper. De fik mulighed for at høre om instrumenternes historie, at lytte til instrumenterne, og til sidst, at prøve at spille på dem, hver for sig og sammen. Sønderborg lavede også et udsolgt arrangement, hvor musik blev spillet af børn, for børn, med hjælp fra musikskolens marimbaorkester.

Vejle Bibliotek havde fokus på workshops med musik/rytmiske fortællinger, klassisk musik til film og computerspil, genrekendskab, lytte klub, mindful musiklytning og spillemandsmusik.

Alle projektets aktiviteter er omtalt i bilag 1. "Den musikalske kuffert"

Evaluering:

1. Har projektet haft den forventede relevans for målgruppen?

Vores ambition om at vise børnene, hvor stor og spændende musikkens verden er, og hvordan man på vidt forskellige måder kan arbejde med musik på, er blevet indfriet. I projektperioden er børnene blevet præsenteret for en række forskellige musikgenrer og måder at udfolde sig musik på. De har været aktive, og de er blevet inddraget i alle projektets tilbud. De har mødt unge og ældre professionelle musikere/musiklærere, som forhåbentlig har inspireret børnene til at spille et instrument, og vækket der nysgerrighed og lysten til at udforske nye musikgenrer.

Vi har i de forskellige typer af musikformidlingstilbud undersøgt, hvordan vi som bibliotek kan arbejde med børn og musik. Man plejer at sige at folkeskolen *lærer* børnene at læse, mens bibliotekerne giver dem *lysten* til at læse. Nogenlunde det samme kan man sige om musik. Jo mere musik børn bliver *præsenteret* for i en tidlig alder i skolen, musikskolen og på biblioteket, jo mere får børnene *lyst* til at lytte til musik. Den legende og nysgerrige tilgang til musikken, har derfor været en vigtig del af projektets aktiviteter.

2. Hvilke problemer har projektet oplevet undervejs?

I Sønderborg og Odense var der i forvejen et fint samarbejde med nogle af kommunernes skoler, og kommunikationen med skolernes musiklærere var uden problemer.

I Vejle var det meget svært at få hul igennem til skolerne. Et af problemerne viste sig at være, at mange musiklærere er ansat som timelærere. Dvs. at de kommer ind på skolen og underviser nogle få timer hver uge. De opdagede ikke vores tilbud på skolernes intranet, og de var ikke på samme måde en del af skolernes nyhedsstrøm. Derfor deltog projektlederen i lærerens musiknetværksmøde, hvor projektets tilbud blev præsenteret. Det gav respons fra tre interesserede skoler i Vejle Kommune.

Den afsluttende temadag blev desværre aflyst på grund af for få tilmeldinger. Programmet var sammensat af lige dele teori og praksis, med tre af projektets musikere, som oplægsholdere og undervisere. Vi havde set frem til at vise, hvordan der er blevet arbejdet med musikken i projektførelsen, og at give temadagens deltagere mulighed for at prøve musikformidlingen af i praksis. En af udfordringerne i forhold til temadagens aflysning kan have været, at der er få biblioteksansatte, der i samme kontekst tænker musik og børn. Det er noget af det, vi har arbejdet med i projektet, og som vi håber "Den musikalske kuffert" netop kan inspirere til.

Det viste sig også, at det er svært for nogle skoler at komme til biblioteket. Mange vil hellere have besøg af biblioteket. Det handler om tid, ressourcer, økonomi til transport og logistik.

3. Var projektet anstrengelserne værd? –hvorfor/hvorfor ikke?

Projektet har givet os ny viden om, hvor vi kan sætte ind, hvis vi skal udvikle bibliotekernes musikformidling for børn, og hvordan vi kan vise børnene, at musik er så meget mere, end den musik de deler med kammeraterne eller lytter til på Spotify.

Projektet har vist os, at børnene synes det er sjovt at samarbejde om at lave musik, og at der bag hver eneste sang, ligger en spændende historie gemt. Vi har arbejdet med at sætte musikken ind i en kulturel og historisk kontekst. Der er blevet arbejdet med bodypercussion til gamle salmer og danske sange. Børnene har erfaret at 300 år gammel spillemandsmusik lyder rigtig godt, og der er opnået en forståelse af, hvordan man brugte musikken i gamle dage, til hverdag og fest. Generationsmødet med rigsspillemanden var en stjernestund.

Børnene har oplevet, hvordan musik kan få én til at lytte og slappe af, at jazz lyder rigtig godt, og de har erfaret, hvor dygtige professionelle musikere er til at spille på deres instrumenter, og hvor sjovt det er at prøve at spille selv.

Samtidig oplevede vi en energi og et engagement fra musikernes side i mødet med børnene, skolen og bibliotekerne. En erfaring, vi helt sikkert vil bygge videre på.

Endvidere har det været lærerigt for os at samarbejde med skoler og musikskoler. Det er ikke uden udfordringer, men kimen er lagt til at fortsætte og udvikle samarbejdet i de tre kommuner.

4. Hvilke erfaringer har I gjort jer i forbindelse med projektets samarbejdsrelationer?

Det er ærgerligt, at musik til børn ikke er refusionsberettiget på samme måde som børneteater. Hvis det blev muligt, ville det give bibliotekerne et helt andet økonomisk afsæt, når det handler om at kunne tilbyde musikarrangementer for børn.

5. Hvad er de vigtigste grunde til, at projektet kunne nå sine mål?

Samarbejdsrelationerne med musikskolerne, skolerne og musikere er blev udbygget. Vi ved nu, at skolerne gerne vil samarbejde med biblioteket om musik. Professionelle musikere giver et helt nyt perspektiv på musikformidlingen for børn, og lærerne gav også udtryk for at de blev inspireret af de forskellige workshops.

6. Perspektivering

Projektet har handlet om tre kommuners biblioteker, skoler og musikskoler, samt børn og børnefamilier i kommunerne. Vores erfaringer tyder på, at mange andre bibliotekskommuner vil kunne nå langt videre ved at tænke biblioteker, skoler og musikskoler sammen, når det handler om at udbrede børns viden om, kendskab til og erfaringer med musik i den bred sammenhæng, samt ikke mindst børns lyst til musik. Desuden har de forskellige musikalske arrangementer for børn og børnefamilier været godt besøgt og også vist vejen for andre, i forhold til at eksperimentere med arrangementer, hvor musikere og børn møder hinanden.

Derudover bør musikken i højere grad indgå i bibliotekernes arbejde med sprogstimulering og dialogisk læsning. Her ligger der en masse uopbrugte muligheder.

I projektet er vi også nået frem til en undervisningsform, hvor fieldrecording og soundwalk kan gå hen og blive oplagte tilbud til mellemtrinnet i bibliotekernes skolekataloger.

Lytteklubber kan der også udvikles videre på. Kun fantasien sætter grænser der. Her er der igen meget uudnyttet potentiale i samarbejdet med musikskolernes dygtige lærere og lokale musikere.

7. Kan projektet duplikeres af andre? –hvorfors/hvorfors ikke?

Ja. Se bilag 1 "Den musikalske kuffert"

Rapporten er udarbejdet af: Projektleder, Kirsten Husted